

Sygn. akt **XX GC 918/13**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XX Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Agnieszka Baran
Protokolant:	sekr. sądowy Hanna Nowicka

po rozpoznaniu w dniu 4 lutego 2015 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. M.**

przeciwko **Przedsiębiorstwu Państwowemu (...) w W.**

o zapłatę

orzeka:

1. oddala powództwo w całości,
2. zasądza od powódki M. M. na rzecz pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. kwotę 1 817 zł (jeden tysiąc osiemset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSO Agnieszka Baran

Sygn. akt XX GC 918/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 22 lipca 2013 r. powódka M. M. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego Przedsiębiorstwa Państwowego (...) w W. odszkodowania w kwocie 76.000 zł wraz z odsetkami od dnia 10 lipca 2013 r. do dnia zapłaty, w tym 16.000 zł z tytułu odszkodowania za utratę wartości nieruchomości w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. oraz 60.000 zł z tytułu nakładów koniecznych celem dostosowania budynku mieszkalnego stanowiącego własność powódki do norm technicznych prawa budowlanego to jest przeprowadzenia tak zwanej rewitalizacji akustycznej. Powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego oraz opłaty od pełnomocnictwa. Uzasadniając pozew M. M. wskazała, że jest właścicielką nieruchomości zabudowanej położonej w O. w gminie M. przy ul. (...) o numerach ewidencyjnych działek (...) z obrębu O. łącznej o powierzchni 0,1235 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Nieruchomość powyższa jest zabudowana budynkiem mieszkalnym o powierzchni użytkowej około 170 m². Powódka wskazała, iż z racji tego, że jej nieruchomość położona jest w obszarze ograniczonego użytkowania w całości w strefie Z₂, a poziom dźwięku emitowanego przez ruch lotniczy negatywnie wpływa na komfort życia. Ponadto lądujące samoloty przelatują bezpośrednio nad jej nieruchomością niejednokrotnie na wysokości kilkudziesięciu metrów. Powołując się na treść uchwały Sejmiku Województwa (...) powódka wskazała

na dwuletni termin do zgłoszenia roszczenia odszkodowania, który należy liczyć od dnia 04 sierpnia 2011 r. Koszty rewitalizacji akustycznej stanowią wycenę prac remontowo – wykończeniowych, które powódka przeprowadziła w swoim budynku mieszkalnym na własny koszt.

W odpowiedzi na pozew Przedsiębiorstwo Państwowe (...) wniosło o oddalenie powództwa w całości jako bezpodstawnego, a w szczególności z powodu upływu terminu zawitego na dochodzenie roszczeń powoda. Według pozwanego nastąpił upływ terminu zawitego na dochodzenie roszczeń przez powoda ponieważ, nieruchomości znajdowała się uprzednio w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 r., a zatem możliwość wystąpienia z roszczeniami istniała już w chwili wejścia w życie rozporządzenia nr 50. Ponadto brak jest w stosunku do nieruchomości wprowadzenia nowych lub zwiększenia dotychczasowych ograniczeń na podstawie uchwały. Ponadto powód nie wykazał żadnej szkody, która powstałaby w związku z wprowadzeniem obszaru ograniczonego użytkowania a która polegałaby na uniemożliwieniu lub istotnym ograniczeniu powodowi możliwości korzystania z nieruchomości w sposób dotychczasowy lub zgodnie z dotychczasowym przeznaczeniem. Według pozwanego, strona powodowa nie wykazała również, że budynek nie posiadał właściwego klimatu akustycznego. Ponadto wprowadzenie obszaru ograniczonego użytkowania spowodowało, że w budynku oraz na nieruchomości, występują przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu lotniczego powodujące konieczność przeprowadzenia rewitalizacji akustycznej budynku. Powód nie wykazał także, aby samo położenie nieruchomości w obszarze ograniczonego użytkowania powodowało spadek jego wartości.

Odnosząc się do stanowiska pozwanego zawartego w odpowiedzi na pozew, powódka wskazała, że powoływanie się pozwanego na wygaśnięcie możliwości dochodzenia roszczeń w oparciu o uchwałę Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 z dnia 20 czerwca 2011 r. stanowi nadużycie prawa podmiotowego oraz sprzeczne jest z zasadami współzycia społecznego. Podniosła, iż zgodnie z art. 129 ust. 4 prawa ochrony środowiska z roszczeniami można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości, zaś niewątpliwym jest że uchwała Sejmiku Województwa (...) nr 76/11 weszła w życie 04 sierpnia 2011 r. W okresie pomiędzy 20 czerwca a 04 sierpnia 2011 roku nie obowiązywał żaden obszar ograniczonego użytkowania, a co za tym idzie dopiero od dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11 powinien być liczony dwuletni termin na zgłaszanie przez osoby uprawnione roszczeń na gruncie art. 129 prawa ochrony środowiska. Ponadto treść § 6 uchwały Nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 r. wskazuje jednoznacznie na to, że w budynkach objętych strefą obszaru ograniczonego użytkowania, brak jest właściwego klimatu akustycznego. Ponadto powódka wskazała, iż podstawę swojego roszczenia upatruje również w treści art. 435 k.c.

W kolejnych pismach pozwany podał argument, iż odszkodowanie należne jest jedynie wtedy, gdy dany akt prawny wprowadza lub zwiększa dotychczas obowiązujące ograniczenia, a nie tylko te ograniczenia utrzymuje, zmniejsza czy niweluje. Ponadto zaprzeczył swojej odpowiedzialności z art. 435 k.c. a także temu jakoby był przedsiębiorstwem, które w całości jest wprawiane w ruch za pomocą sił przyrody.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka M. M. jest właścicielką nieruchomości zabudowanej położonej w miejscowości O. w gminie M. przy ul. (...) o numerach ewidencyjnych (...) z obrębu O. o łącznej powierzchni 0,1235 ha dla której prowadzona jest księga wieczysta o numerze (...). Na powyższej nieruchomości znajduje się budynek mieszkalny o powierzchni użytkowej około 170 m². okoliczność bezsporna (odpis zwykły z księgi wieczystej z dnia 13 czerwca 2013 r. k. 7 – 11, wypis z rejestru gruntów k. 12, projekt architektoniczno – budowlany domu jednorodzinnego k. 15 - 65)

W dniu 07 sierpnia 2007 r. zostało wydane rozporządzenie nr 50 Wojewody (...) w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Przedmiotowe rozporządzenie wprowadzało pojęcie obszaru ograniczonego użytkowania . Utworzono wówczas strefę M wraz z granicami tego obszaru naniesionymi odpowiednio na mapę stanowiącą załącznik do tego rozporządzenia. Zarówno przebieg jak i opis granic strefy M oraz wykaz działek określały załączniki nr 4 i 5, 6. W § 4 ust. 1 wskazano, iż w obszarze ograniczonego użytkowania zabrania się: - przeznaczania nowych terenów pod szpitale, domy opieki oraz zabudowę związaną ze stałym lub

wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także pod zabudowę mieszkaniową, - zmiany sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na szpitale i domy opieki oraz na stały lub wielogodzinny pobyt dzieci i młodzieży, a w strefie M – także na cele mieszkaniowe – z zastrzeżeniem ust. 2, - budowy nowych szpitali, domów opieki, zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, a w strefie M także budynków mieszkalnych z zastrzeżeniem . W strefie M dopuszczono zmianę sposobu użytkowania budynków w całości lub w części na cele mieszkaniowe oraz budowę nowych budynków mieszkalnych jednorodzinnych jako towarzyszących innym funkcjom, na warunkach określonych w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku planu miejscowego, na warunkach określonych w decyzji o warunkach zabudowy. W § 5 wskazano, że w obszarze ograniczonego użytkowania wprowadza się następujące wymagania techniczne dotyczące budynków: 1) w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi izolacyjności akustycznej przegród w budynkach oraz izolacyjności akustycznej elementów budowlanych, 2) w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające właściwy klimat akustyczny w pomieszczeniach poprzez zwiększenie izolacyjności ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z Polskimi Normami dotyczącymi ochrony przed hałasem pomieszczeń w budynkach. Rozporządzenie to weszło w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w dzienniku Urzędowym Województwa (...), czyli w dniu 25 sierpnia 2007 r. (rozporządzenie Nr 50 Wojewody (...)) z dnia 07 sierpnia 2007 r. k. 153 – 154)

Wymieniona nieruchomość powódki zgodnie z rozporządzeniem nr 50 Wojewody (...) znalazła się w strefie M. okoliczność bezsporna (załączniki do rozporządzenia k. 155)

W okresie dwóch lat od wejścia w życie rozporządzenia numer 50 Wojewody (...), powódka nie kierowała do pozwanej strony żadnego pisma i nie wysyłała żadnych roszczeń związanych z utworzeniem obszaru ograniczonego użytkowania (bezsporne).

Następnie Uchwałą nr 76/11 Sejmiku Województwa (...) z dnia 20 czerwca 2011 roku, która weszła w życie 04 sierpnia 2011 roku, utworzono obszar ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W.. Zgodnie z powyższą uchwałą w strefie Z2 zakazano przeznaczania terenów pod szpitale i domy opieki społecznej oraz pod zabudowę związaną ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, lokalizowania budynków o funkcji szpitali, domów opieki społecznej oraz o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży oraz zmiany funkcji budynków istniejących na budynki o funkcjach związanych ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, szpitali i domów opieki społecznej oraz określono, że w nowoprojektowanych budynkach należy zapewnić izolacyjność akustyczną ścian zewnętrznych, okien i drzwi w ścianach zewnętrznych, dachów i stropodachów – zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 roku Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 roku Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy; a w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz.U. z 2010 roku Nr 243, poz. 1623 oraz z 2011 roku Nr 32, poz. 159 i Nr 45, poz. 235) i przepisami wykonawczymi do tej ustawy (Dziennik Urzędowy Województwa (...) z 2011 roku, Nr 128, poz. 4086 z załącznikami i nr 206 poz. 6173). okoliczność bezsporna

Na mocy tej uchwały nieruchomość powódki znalazła się w strefie Z2. okoliczność bezsporna

Pismem z dnia 28 czerwca 2013 r. (wysłanego do pozwanego pocztą w dniu 01 lipca 2013 r.) M. M. wezwała Przedsiębiorstwo Państwowe (...) w W. do zapłaty: - kwoty 250.000 zł za poniesioną szkodę pozostająca w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości w następstwie ustanowienia obszaru ograniczonego użytkowania dla (...) im. (...) w W. w postaci utarty wartości przedmiotowej nieruchomości, - kwoty 150.000 zł z tytułu koniecznych nakładów celem dostosowania budynku mieszkalnego stanowiącego jej własność do norm technicznych oraz ich zabezpieczenia przed nadmiernym hałasem pochodzącym z zewnątrz od przelatujących nisko samolotów. okoliczność bezsporna (przedsądowe wezwanie do zapłaty k. 66)

Powyższy stan faktyczny został ustalony przez Sąd Okręgowy na podstawie powołanych wcześniej dowodów z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy. Przeważająca część stanu faktycznego, który w ocenie sądu jest istotny dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, nie była sporna pomiędzy stronami niniejszego postępowania. Sąd nie brał pod uwagę ekspertyzy Centrum (...) załączonej do odpowiedzi na pozew, bowiem opinia ta stanowi jedynie wzmocnienie stanowiska strony pozwanej i nie może być traktowana na równi z dowodem opinii biegłego, tym bardziej, że została zakwestionowana przez stronę powodową.

W ocenie Sądu pozostałe dokumenty nie wnoszą żadnych istotnych okoliczności w niniejszej sprawie. Z kolei pozostałe wnioski dowodowe, w tym, w szczególności wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych oraz przesłuchanie stron, nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, w związku z czym zostały oddalone postanowieniem z 4 lutego 2014 roku wydanym na rozprawie. W ocenie Sądu spór będący przedmiotem niniejszej sprawy dotyczy oceny prawnej niespornych w sprawie okoliczności i przepisów.

Sąd Okręgowy, zważył co następuje:

Powództwo jako niezasadne podlegało oddaleniu w całości.

W przedmiotowej sprawie w toku postępowania poza sporem pozostawała okoliczność, że nieruchomości powódki znajdowała się w strefie M, utworzonej rozporządzeniem wojewody (...) nr 50. Poza sporem była również okoliczność, iż w okresie dwóch lat, od daty wejścia w życie wymienionego rozporządzenia, powódka nie występowała przeciwko pozwanemu z jakimkolwiek roszczeniami z tytułu utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania. W przedmiotowej sprawie nie ma sporu również, co do tego, że na gruncie uchwały nr 76/11 sejmiku województwa (...), nieruchomości powódki znalazła się w strefie Z2.

Wobec powyższego na podstawie tych okoliczności spór sprowadzał się do ustalenia czy rozporządzenie wojewody (...) obowiązywało do momentu wejścia w życie uchwały sejmiku województwa (...) i czy ograniczenia, które zostały ustanowione tymi dwoma aktami w odniesieniu do strefy M i strefy Z2, są tożsame. Istotnym było ustalenie czy doszło do ograniczenia w korzystaniu z nieruchomości na co wskazywała powódka oraz czy termin zawity upłynął skutecznie, czy też nie. Przedmiotowa sprawa wymagała również ustalenia, czy w niniejszej sprawie ma zastosowanie przepis art. 435 k. c.

Sąd Okręgowy za zasadne uznał stanowisko strony pozwanej, bowiem w niniejszej sprawie doszło do skutecznego upływu dwuletniego terminu zawitego, o którym mowa w art. 129 ustawy o prawo ochrony środowiska.

Zgodnie z treścią wymienionego art. 129 ust. 1 jeżeli w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości korzystanie z niej lub z jej części w dotychczasowy sposób lub zgodny z dotychczasowym przeznaczeniem stało się niemożliwe lub istotnie ograniczone, właściciel nieruchomości może żądać wykupienia nieruchomości lub jej części.

Według ust. 2 tego przepisu właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę; szkoda obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Na podstawie ust. 3 roszczenie, o którym mowa w ust. 1 i 2, przysługuje również użytkownikowi wieczystemu nieruchomości, a roszczenie, o którym mowa w ust. 2, także osobie, której przysługuje prawo rzeczowe do nieruchomości. Według ust. 4 z roszczeniem, o którym mowa w ust. 1-3, można wystąpić w okresie 2 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego powodującego ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Zgodnie z ust. 5 w sprawach, o których mowa w ust. 1-4, nie stosuje się przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczących roszczeń z tytułu ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie utrwalony został pogląd, iż rozporządzenie wojewody (...) nr 50 obowiązywało do dnia wejścia w życie uchwały nr 76/11. Ponadto w ocenie Sądu nie ma wątpliwości, co do tego, że ten drugi akt stanowi niejako kontynuację pierwszego aktu. Wobec powyższego nie można uwzględnić interpretacji prowadzącej do uznania o jakimkolwiek okresie przejściowym obowiązywania tych aktów albo, że w okresie przed wejściem w życie uchwały sejmiku województwa (...), żaden z aktów nie obowiązywał w

ogóle. W przedmiotowej sprawie nie było również takiej sytuacji, w której nieruchomości powódki, nie znajdowałyby się w obszarze ograniczonego użytkowania. Sąd podziela w pełni argumentacją strony pozwanej w tym przedmiocie wyrażoną w toku postępowania w niniejszej sprawie.

Utworzenie obszaru ograniczonego użytkowania w drodze uchwały Sejmiku Województwa jest konsekwencją zmiany art. 135 ust. 2 Ustawy. Mamy tu jednak do czynienia jedynie ze zmianą organu uprawnionego do utworzenia obszaru (sejmik w miejsce wojewody) i formy jakiej to następuje (uchwała w miejsce rozporządzenia). Z przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie "Zasad techniki prawodawczej" wynika jednoznacznie, że jeżeli zmienia się treść przepisu upoważniającego do wydania aktu prawa miejscowego akt ten traci moc obowiązującą z dniem wejścia w życie ustawy zmieniającej treść przepisu upoważniającego w sytuacji gdy treść przepisu upoważniającego zmienia się w ten sposób, że zmienia się rodzaj aktu wykonawczego albo zakres spraw przekazanych do uregulowania aktem wykonawczym lub wytyczne dotyczące treści tego aktu. W sytuacji gdy zmiana treści przepisu upoważniającego polega na tym, że zmienia się organ upoważniony do wydania aktu wykonawczego, przyjmuje się, że taki akt zachowuje moc obowiązującą.

Powyższa argumentacja potwierdza w ocenie Sądu, że Rozporządzenie Wojewody (...) nr 50 obowiązywało do dnia wejścia w życie Uchwały nr 76/11 Sejmiku Województwa (...).

W dalszej kolejności należało ustalić, czy uchwała nr 76/11 wprowadziła w odniesieniu do nieruchomości powódki ograniczenia dalej idące niż te, które zostały wprowadzone rozporządzeniem nr 50. W ocenie Sądu nie można również stwierdzić, iż doszło do zwiększenia ograniczeń w odniesieniu do jej nieruchomości początkowo znajdującej się w strefie M, a później w strefie Z2 obowiązującej na mocy uchwały Sejmiku województwa.

W ocenie Sądu treść obu tych aktów, czyli rozporządzenia wojewody i uchwały sejmiku województwa, nie może budzić wątpliwości co do tego, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma mowy do zwiększenia ograniczeń w kontekście nieruchomości powódki. Bowiem ograniczenia te zostały ustalone w strefie M już w rozporządzeniu wojewody. W § 4 ust. 1 rozporządzenia wojewody (...) są jednoznacznie wskazane zakazy dotyczące zabudowy mieszkaniowej oraz przeznaczania i lokalizowania budynków, zmiany funkcji budynków. Analogiczny zakaz został ujęty w § 5 ust. 2 uchwały sejmiku. Ponadto treść § 2 rozporządzenia nr 50 Wojewody (...) w strefie M nałożono ograniczenia zabudowy mieszkaniowej. Uchwała Sejmiku Województwa takiego ograniczenia nie ustala.

Ograniczenia, które istniały w strefie M na podstawie rozporządzenia nr 50 z 2007 r. takie jak zakaz przeznaczania nowych terenów pod zabudowę mieszkaniową zostały w uchwale zniesione w całym obszarze ograniczonego użytkowania z wyjątkiem strefy Z1. Ograniczenia dotyczące konieczności dostosowania istniejących budynków znajdujących się w obszarze ograniczonego użytkowania, są takie same w obszarze ograniczonego użytkowania utworzonym uchwałą z 2011 roku, jak te, które istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku. Zgodnie bowiem z § 6 uchwały z dnia 20 czerwca 2011 roku w obszarze ograniczonego użytkowania w istniejących budynkach należy zastosować zabezpieczenia zapewniające klimat akustyczny w pomieszczeniach zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 rok prawo budowlane i przepisami wykonawczymi do tej ustawy. Takie same ograniczenia istniały w obszarze ograniczonego użytkowania z 2007 roku (§ 5 rozporządzenia nr 50). W tym stanie rzeczy, w świetle całokształtu okoliczności niniejszej sprawy, niewątpliwie zmiana aktu prawnego w przedmiocie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania nie wpłynęła w żadnej mierze na sytuację nieruchomości powoda i podstaw do uznania, iż spowodowała dalsze obniżenie wartości nieruchomości powoda z uwagi na zwiększenie ograniczeń. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 01 grudnia 2010 r. (I CSK 86/10) „nie każda zmiana ograniczenia sposobu korzystania ze środowiska bieg nowego terminu do wystawienia z roszczeniami uregulowanymi w art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska, lecz jedynie taka nowelizacja lub zmiana, która dotyczy danej nieruchomości”. Powyższa zasada dotyczy w tym samym stopniu zmiany polegającej na nowelizacji danego aktu prawnego wprowadzającego obszar ograniczonego użytkowania, jak i wejście w życie nowego aktu prawnego zastępującego jeden obszar ograniczonego użytkowania innym. Przyjęcie że każda zmiana tego obszaru rozpoczyna bieg terminu od nowa, niweczyłoby niewątpliwie cel ustawodawcy przyświecający mu przy wprowadzeniu art. 129ust. 4 ustawy – prawo ochrony środowiska. Bieg terminu do wystąpienia z roszczeniami na podstawie powołanego przepisu rozpoczyna się od nowa wyłącznie dla osób, dla

których zmiana obszaru powoduje skutki negatywne i tylko w zakresie tych skutków. W wyroku z dnia 27 czerwca 2012 r. (IV CSK 28/12) Sąd Najwyższy wskazał, iż odszkodowanie przysługuje za konkretną szkodę, która powstała w związku z ograniczeniami sposobu korzystania z nieruchomości, a nie za samo ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Konieczną przesłanką odpowiedzialności odszkodowawczej jest więc szkoda, której źródłem jest rozporządzenie lub akt prawa miejscowego powodujący ograniczenie sposobu korzystania z nieruchomości. Szkoda ma być normalnym następstwem wejścia w życie rozporządzenia lub aktu prawa miejscowego wprowadzającego ograniczenia w sposobie korzystania z nieruchomości. Szkoda taka może powstać, gdy akt prawa miejscowego, wprowadza nowe lub zwiększa dotychczasowe ograniczenia co do sposobu korzystania z nieruchomości lub też przedłuża na kolejny okres ograniczenia, które zostały wprowadzone na określony czas. Szkoda nie powstaje gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie (jak poprzednio obowiązujący)”. Z tak sformułowanego stanowiska Sądu Najwyższego wynika, że szkoda może powstać wyłącznie wówczas, gdy akt prawa miejscowego wprowadza nowe, zwiększa lub przedłuża dotychczasowe ograniczenia oraz, że szkoda nie powstaje, gdy kolejny akt prawny utrzymuje zakres ograniczeń na dotychczasowym poziomie, to znaczy na poziomie poprzednio obowiązującego aktu prawnego lub zmniejsza te ograniczenia, jak miało to miejsce w niniejszej sprawie. Wobec powyższego roszczenia powódki zgłoszone w przedmiotowym pozwie należało uznać za bezpodstawne i podlegające oddaleniu, z uwagi na okoliczność, iż przyjęta uchwała sejmiku województwa nie powoduje żadnych nowych ograniczeń w stosunku do poprzednio obowiązującego rozporządzenia nr 50 wojewody (...). Powoduje to brak jakiegokolwiek przesłanki do dochodzenia wymienionych roszczeń.

Sąd nie znalazł podstaw aby w okolicznościach niniejszej sprawy, uwzględnić roszczenie powódki na podstawie art. 435 k.c. Powódka, jako osoba posiadająca nieruchomość w obszarze ograniczonego użytkowania może swoje roszczenia wywodzić z treści przepisu art. 129 ustawy prawo ochrony środowiska. Artykuł 435 kodeksu cywilnego miałby zastosowanie, gdyby nieruchomość powódki nie znajdowała się w obszarze ograniczonego użytkowania albo, gdyby dotyczyła szkód, o których nie ma mowy w artykule 129. Zastosowanie art. 435 k.c. stanowiłoby również obejście przepisów, co do ustanowionego w ustawie prawo ochrony środowiska, dwuletniego terminu zawitego.

Jednocześnie w ocenie Sądu dochodzenie roszczeń na podstawie art. 435 k. c. jest możliwe, ale jedynie w okolicznościach położenia danej nieruchomości poza strefą obszaru ograniczonego użytkowania. W tym miejscu można przytoczyć treść wyroku Sądu Najwyższego z 31 stycznia 2014 roku w sprawie II CSK 187/13. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie dotyczy nieruchomości powódki.

Brak jest również podstaw do uwzględnienia zarzutu nadużycia prawa podmiotowego. Zgodnie z treścią art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno – gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony. Podkreśla się, że przedawnienie jest instytucją stabilizującą stosunki prawne i przy ocenie przedawnienia wskazany jest rygorizm. Istotą przedawnienia jest, aby dłużnik nie pozostawał w niepewności, co do swojej sytuacji prawnej. Dłużnik bowiem nie powinien bezterminowo pozostawać w stanie pozwalającym na przypisanie mu ewentualnej odpowiedzialności za zdarzenia, jakie wystąpiły w przeszłości. W orzecznictwie jednolicie przyjmuje się dopuszczalność stosowania art. 5 k.c. jako obrony przeciwko zarzutowi przedawnienia, jednocześnie podkreślając, że takie działanie jest z zasady wyjątkowe i pozostaje uzależnione od wykazania okoliczności mających taki charakter. Konstrukcja ta ma z założenia charakter nadzwyczajny i może być stosowana jedynie w szczególnie uzasadnionych wypadkach, w których skutki zarzutu przedawnienia mogłyby zostać pominięte jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego lub społeczno – gospodarczym przeznaczeniem prawa (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2006 roku, IV CK 367/05, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 02 kwietnia 2003 roku, I CKN 204/01) Z kolei w wyroku z dnia 24 maja 2013 r. (I ACa 157/13) Sąd Apelacyjny w Katowicach wskazał, że zarzut przedawnienia stanowi prawo podmiotowe dłużnika, dlatego jedynie w wyjątkowych sytuacjach może nie zostać uwzględniony przez sąd i potraktowany jako nadużycie prawa na podstawie art. 5 k.c. Do nadużycia prawa podmiotowego dochodzi wówczas, gdy w konkretnych okolicznościach podniesienie przez pozwanego zarzutu przedawnienia pozostaje w sprzeczności z zasadami współżycia społecznego i jednocześnie indywidualna ocena tych okoliczności wskazuje, że opóźnienie w dochodzeniu przedawnionego roszczenia jest spowodowane szczególnie

przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie i nie jest ono nadmierne (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 grudnia 2011 r., I CSK 238/11). W niniejszej sprawie brak jest podstaw do uznania, że wystąpiły jakiegokolwiek szczególnie przesłanki uzasadniające opóźnienie w dochodzeniu roszczeń przez powoda.

Reasumując – z uwagi na okoliczność, iż powódka nie dochowała dwuletniego terminu przewidzianego przepisami ustawy prawo ochrony środowiska, roszczenie to podlegało oddaleniu. Podkreślić bowiem należy, iż terminy zawite są terminami ściśle wskazanymi w ustawie i obarczone są dużym rygorem prawnym. Oznacza to, że w przypadku niedotrzymania terminu uprawnienie wygasa, zaś podjęta czynność jest bezskuteczna.

Wobec powyższego na podstawie powołanych przepisów powództwo zostało oddalone w całości- jak w punkcie I wyroku.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie II wyroku. Uwzględniając wniosek pełnomocnika powódki zgłoszony na ostatniej rozprawie, orzekając o kosztach procesu na podstawie artykułu 98 § 1 k.p.c., Sąd zastosował również art. 102 k.p.c.. Orzekając w tym przedmiocie Sąd miał na uwadze sytuację majątkową powódki, która została wykazana przez nią w toku postępowania w niniejszej sprawie i stanowiła podstawę częściowego zwolnienia od kosztów sądowych. W konsekwencji Sąd zasądził od powódki na rzecz pozwanego połowę wynagrodzenie pełnomocnika (ustalonego w oparciu o § 6 punkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (...) oraz wydatek w postaci opłaty skarbowej od pełnomocnictwa.

SSO Agnieszka Baran